

Dosarul nr. 2ra-1186/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Gustoi împotriva lui Ion Straciuc cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Ion Straciuc și a fost menținută hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La data de 23 februarie 2018, Igor Gustoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Straciuc cu privire la încasarea datoriei în sumă de 9300 de Euro, dobânzii de întârziere în sumă de 2410 Euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în luna noiembrie 2015, cunoscutul său Ion Straciuc s-a adresat cu rugămintea de a-i împrumuta bani pentru necesitățile personale. Astfel, la 05 noiembrie 2015 i-a împrumutat pârâtului bani în mărime de 5400 de Euro, pe care ultimul s-a obligat să îi restituie peste două luni, până la data de 05 ianuarie 2016. În acest sens, pârâtul a întocmit și a semnat o recipisă.

A menționat că în luna martie 2016, pârâtul în mod repetat a solicitat acordarea unui împrumut, respectiv, la 30 martie 2016 i-a împrumutat suma de 3900 de Euro, pârâtul obligându-se să o restituie peste 6 luni, adică la data de 30 septembrie 2016. De asemenea, pentru suma dată pârâtul a întocmit o recipisă.

Reclamantul a susținut că, în termenele stabilite, pârâtul nu a restituit datoria, iar, la solicitarea lui de a fi restituită datoria în mod benevol, Ion Straciuc nu a reacționat.

La data de 23 octombrie 2018, reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 9 300 de Euro, dobânzii de întârziere în sumă de 3 898 Euro și a taxei de stat în mărime de 5714 lei.

La 16 ianuarie 2019, pârâtul Ion Straciuc a înaintat acțiune reconvențională privind recunoașterea nulă a recipiselor, care însă, prin încheierea protocolară din 16 ianuarie 2019 a fost restituită.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de Igor Gustoi a fost admisă integral și s-a încasat de la Ion Straciuc în beneficiul lui Igor Gustoi datoria în sumă de 9 300 de Euro, dobânda de întârziere în mărime de 3 898 de Euro și cheltuielile de judecată în mărime de 5 714 de lei. Totodată, s-a menționat că, hotărârea în partea ce ține de încasarea a 300 de Euro din suma de 9 300 de Euro, nu se va supune executării, dat fiind faptul că a fost achitată.

La data 21 ianuarie 2019 Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 13 august 2019 a Curții de Apel Bălți, procesul a fost suspendat, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Straciuc împotriva lui Igor Gustoi și Romeo Maier cu privire la recunoașterea nulă a recipisei.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost reluată examinarea cauzei, ca urmare a devenirii definitive și irevocabile a hotărârii cu privire la respingerea acțiunii depusă de Ion Straciuc împotriva lui Igor Gustoi și Romeo Maier cu privire la recunoașterea nulă a recipisei.

Prin decizia din 02 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Ion Straciuc și a fost menținută hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Ion Straciuc, în termenele stabilite nu și-a onorat obligațiile de restituire a împrumutului, respectiv, prima instanță just a încasat din contul acestuia în beneficiul reclamantului datoria în sumă de 9 300 de Euro și dobânda de întârziere în mărime de 3 898 de Euro.

Cu referire la argumentele pârâtului, precum că nu recunoaște recipisa din 30 martie 2016, deoarece nu a avut intenția de a contracta un împrumut în sumă de 3900 de Euro și nu a beneficiat de această sumă, suma dată fiind transmisă lui Romeo Maier, Curtea de Apel Bălți a reținut că, la materialele cauzei nu se regăsesc probe pertinente și concludente care ar confirma faptul că a existat o tranzacție de împrumut directă încheiată la 30 martie 2016, referitor la suma de 3900 euro între Romeo Maier și Igor Gustoi, iar, Ion Straciuc ar fi avut calitatea de fidejutor. Or, recipisa din 30 martie 2016 a fost semnată nemijlocit de către Ion Straciuc, ultimul asumându-și responsabilitatea de a restitui împrumutul în termen de 6 luni.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că prin hotărârea judecătorei Bălți, sediul Central din 20 august 2019 a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de

către Ion Straciuc către Igor Gustoi și Romeo Maier, intervenienți accesorii Gustoi Corina, Mocanu Vitalie, SRL „MSConstruct” în proces de insolvență cu privire la recunoașterea nulității absolute a recipisei din 30 martie 2016 încheiate între Straciuc Ion și Gustoi Igor, recunoașterea nulității absolute a recipisei din 30 martie 2016 încheiate între Straciuc Ion și Maier Romeo, constatarea existenței contractului de împrumut a sumei de 3900 Euro, încheiat la 30 martie 2016 între Gustoi Igor și Maier Romeo și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel nu a reținut nici argumentul pârâtului precum că în baza recipisei de împrumut a sumei de 5400 de Euro, a restituit reclamantului suma de 3200 de Euro, deoarece la materialele cauzei nu se regăsesc probe pertinente și concludente, înscrisuri justificative care ar confirma faptul dat.

Cât privește poziția pârâtului precum că, în cadrul examinării cauzei în fond Igor Gustoi a recunoscut faptul că i-a fost restituită suma de 300 de Euro, Curtea de Apel Bălți a reținut că prin hotărârea din 16 ianuarie 2019, prima instanță a menționat despre faptul neexecutării hotărârii în latura sumei menționate.

La data de 31 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului, s-a invocat că, cauza a fost examinată în instanța de fond în lipsa avocatului Tatiana Guțu, care fiind în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată din 16 ianuarie 2019, a depus cerere de amânare din motiv că era implicată în altă ședință de judecată, fapt confirmat prin adeverința eliberată de Judecătoria Bălți, sediul Central, prin care se atestă că la 16 ianuarie 2019 de la ora 14:30 până la ora 16:42, avocatul a participat la examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată către Serviciul Vamal. Cererea de amânare a fost susținută de către Ion Straciuc, însă, instanța a respins cererea, fiind astfel încălcat dreptul lui la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Reprezentantul recurentului a indicat că la 16 ianuarie 2019 Ion Straciuc, în instanța de fond, folosindu-se de dreptul său legal, a înaintat acțiune reconvențională privind recunoașterea nulă a recipiselor din 30 martie 2016, instanța deliberând pe loc neîntemeiat a restituit acțiunea reconvențională acestuia. În ședința din 16 ianuarie 2019 Ion Straciuc a explicat că nu recunoaște recipisa de 3 900 de Euro, deoarece nu a beneficiat de acești bani, el doar a fost ca garant.

A menționat că la 30 martie 2016, un terț pe nume Maier Romeo a hotărât să i-a un împrumut de 3900 Euro de la Igor Gustoi, însă, ultimul i-a refuzat în acordarea împrumutului, deoarece Maier Romeo nu avea careva garanții și ultimul l-a rugat pe Ion Straciuc să întocmească o recipisă prin care să garanteze împrumutul dintre Maier Romeo și Gustoi Igor. Astfel, la 30 martie 2016 de către Ion Straciuc a fost întocmită recipisa pentru suma de 3 900 Euro, însă banii respectivi au fost transmiși de către Gustoi Igor lui Maier Romeo și nu lui Straciuc Ion. La aceeași dată, 30 martie 2016,

Maier Romeo a întocmit o recipisă prin care indică că a luat cu împrumut de la Straciuc Ion suma de 3900 de Euro pe un termen de 6 luni și că banii primiți, de fața sa Straciuc Ion i-a luat de la Gustoi Igor, ca martor ocular semnând și Mocanu Vitalie.

A notat că, prin recipisa întocmită de Maier Romeo la 30 martie 2016 se demonstrează că de banii în sumă de 3900 de Euro a beneficiat Maier Romeo și nu Straciuc Ion. Astfel, recurentul nu a avut intenția să încheie contract de împrumut în sumă de 3900 de Euro de la Igor Gustoi, respectiv, intimatul cu rea-credință a înaintat prezenta acțiune. Reaua credință a intimatului se demonstrează și prin faptul că i-a fost restituită suma de 300 de Euro de către Ion Straciuc și abia în ședința din 16 ianuarie 2019, a solicitat excluderea acestei sume din suma totală a datoriei. Însă, în realitate, Straciuc Ion i-a restituit suma de 3200 de euro din 5400 de euro.

Avocatul Denis Staruș a susținut că pentru ședința de judecată din 02 martie 2021, Ion Straciuc nu a fost citat legal, instanța de apel invocând eronat că acesta ar fi fost înștiințat despre data ședinței prin telefonogramă, deoarece numărul de telefon indicat nu îi aparține.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 02 martie 2021.

Materialele cauzei atestă că, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la 31 martie 2021 la adresa poștală a lui Ion Straciuc, iar, la 01 aprilie 2021 a fost expediată la adresa electronică a acestuia (f.d. 174-175).

Astfel, recursul declarat la 31 mai 2021, este în termen.

La 30 iunie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Igor Gustoi, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 201, 203).

Prin referința depusă la 14 iulie 2021, Gustoi Igor a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza

Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ion Straciuc, reprezentat de avocatul Denis Staruș, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic